



Bæredygtigt Fiskeri

J.nr. 2021-862

Ref. PKNEG

Den 16. december 2024

Referat: Møde i det Rådgivende Erhvervsfiskeriudvalg d. 12. december 2024

Dato: 12. december 2024.

Sted: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Departement

Deltagere: Nis Christensen, Nicolai Højlund, Kenneth Joensen, Marlene Wiese Svanberg, Søren Palle Jensen, Esben Ehlers, Lars Christian Engelsborg Hansen (online), Bent Pallisgaard Christensen, Lene Jensen Scheel-Bech, Peter Knuhtsen Egelund, Clara Dueholm Jensen, Esben Sverdrup-Jensen, Lise Lausten, Ole Lundberg Larsen, Svend-Erik Andersen, Søren Jacobsen, David Lange, Semi Kilic (online).

Referent: Clara Dueholm Jensen og Peter Knuhtsen Egelund

1. Godkendelse af dagsordenen

- DFPO ønskede at tilføje 'overvejelser vedr. livemonitorering i Limfjorden' punktet eventuelt.
- DPPO ønskede at tilføje 'licenser til NEAFC-farvande' og 'EU-Norge-aftalen fra rådsmødet' til punktet eventuelt.
- FSK-PO ønskede at tilføje 'status på bagatelgrænsen for krabbeklør i Nordsøen' til punktet eventuelt.
- Dagsordenen blev herefter godkendt.

2. Kort orientering om status i sager berørt på tidligere møder

a. Orientering om fastsættelse af bifangstprocent for vestlig og østlig Østersø.

- Departementet meddelte, at sagen stadig var i proces.
- DFPO bemærkede, at 2025 nærmer sig og derfor håbede, at der snart kunne findes en løsning.

b. Status på dataudveksling mellem Landbrugs- og Fiskeristyrelsen og producentorganisationerne

- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen redegjorde for, hvorfor det ikke var muligt at anvende samme model for deling af personoplysninger som ved uddelingen af midler fra tilskudsordningen Produktions- og afsætningsplaner (PAP).
- DFPO forholdt sig undrende over for denne konklusion, da DFPO mente, at de to situationer var sammenlignelige, og derfor ikke forstod, at regelgrundlaget ikke var det samme.
- DPPO og FSK-PO delte samme opfattelse som DFPO.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen ville undersøge sagen igen.
- DFPO efterspurgte muligheden for at få indsigt i Datatilsynets kritik.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen ville undersøge muligheden for at Det Rådgivende Erhvervsfiskeriudvalg kunne få tilsendt Datatilsynets kritik.

3. Udviklingen i fiskerierne og evt. regeljusteringer

- Departementet meddelte, at data om kvotebytter ikke var blevet udsendt forud for mødet.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen redegjorde for de udsendte bilag om uddeling fra fiskereserven, løbende regulering for FKA-rationsfiskerierne, løbende regulering for kystfisker-rationsfiskeri samt løbende regulering for Mindre Aktive Fartøjer.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen redegjorde for uddelingen af blåhvilling fra fiskereserven.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen påpegede, at FKA-rationsfiskeri for kuller snart ville nå fuld kvoteudnyttelse.
- DFPO foreslog at holde fiskeriet åbent.
- DPFO efterspurgte uddeling af kvoter på brisling i Østersøen.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen meddelte, at der snart ville komme en høring på uddeling af brisling i Østersøen.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen orienterede om, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, på baggrund af ønske fra DPFO, havde udsendt en høring, hvor det foreslås at ophæve rationsbegrænsninger på tunge, rødspætte og torsk.
- FSK-PO meddelte, at de var enige i denne beslutning.

4. Orientering om forvaltningsplanen for stenbiderfiskeriet i 2025

- Departementet redegjorde for ministerens beslutning om, at fastsætte en nul-kvote for stenbiderfiskeriet i 2025.
- Formanden oplyste, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ville undersøge mulighederne for, hvad der kunne gøres for at hjælpe de berørte fiskere. Det forventedes, at dette ville blive drøftet i de kommende forhandlinger om fremtidens erhvervsfiskeri.
- Formanden efterspurgte, at erhvervet evt. kom med input til initiativer, der kunne hjælpe de berørte fiskere.
- FSK-PO oplyste, at FSK-PO sammen med DFPO havde fremsat et forslag om, at der blev afsat midler fra EHFAF-ordningen, og at der blev lavet en de minimis-støtteordning i 2025. FSK-PO tilføjede, at de ønskede, at der også blev afsat midler fra EHFAF-ordningen til en oplægningsordning for januar, februar og marts 2026–2027 for fartøjer, som er tilknyttet stenbiderfiskeriet.
- DFPO meddelte, at de mente, at der skulle laves en de minimis-støtteordning for 2025 og en ophugningsordning for 2026. Derudover påpegede DFPO, at ålefiskeriet også skulle medtages i en sådan ordning.
- DFPO påpegede, at det ville kræve et forsøgsfiskeri efter stenbider f.eks. i samarbejde med DTU-Aqua, hvis der skulle være fangstdata også for 2025. Dertil nævnte DFPO, at stenbiderfiskeriet startede i årets begyndelse, og det derfor var vigtigt, at et forsøgsfiskeri blev startet snarest muligt.
- Formanden noterede sig sagens hastende karakter.

5. Fiskeriet på bagkant af rådsmødet (stillet af FSK-PO)

- FSK-PO redegjorde for deres indsendte forslag om disponible fangstmængder for 2025 for særligt ål og tunge.

- DFPO spurgte, hvorfor artikel 6, stk. 4, ikke kunne bruges. DFPO mente, at en del garnfiskere kunne være i gang med tungefiskeri, nu hvor der ikke uddeles en stenbiderkvote.
- FSK-PO supplerede, at deres medlemmer oplevede en fremgang af tunge.
- Departementet orienterede om de netop afsluttede kvotefiskeriforhandlinger i EU.
- DPPO spurgte, om der ville blive udarbejdet en evaluering af EU-kvoteforhandlingerne, f.eks. i regi af § 5-udvalget.
- Departementet oplyste, at der ville blive udarbejdet en skriftlig tilbagemelding på forhandlinger.

6. Forsøgsfiskeri i Østersøen (stillet FSK-PO)

- FSK-PO redegjorde for deres fremsendte punkt til dagsorden og læste følgende erklæring højt:

”Kære udvalg,

Vi har ført punkt 6 om det godkendte forsøgsfiskeri i Østersøen i torskestoppet på dagsordenen i dag for at udtrykke vores allerdybeste bekymring i relation til miljøsituationen, bekymring for torsken og de få tilbageværende kystfiskere i området.

I de seneste fire år har der hvert eneste år været ansøgninger om at få lov til at trawle under forsøgsfiskeriordningen i lukkeperioden i den vestlige Østersø. Et tiltag, der er besluttet for at beskytte den voldsomt pressede torskebestand i deres vigtige gydeperiode. Det vil sige næsten hvert eneste år siden lukkeperioden blev indført. Ansøgerkredsen og de deltagende fartøjer er altid de samme. De seneste to år har argumentationen for at tilsidesætte denne beskyttelse været, at rødspættebestanden er vokset. Dog besluttede Fiskeristyrelsen sidste år ikke at give tilladelse, bl.a. fordi ansøgningen var mangelfuld, og fordi et identisk forsøg allerede var blevet gennemført. EU-Kommissionen har også tidligere rettet henvendelse til Danmark og udtrykt deres bekymring over disse forsøgsfiskerier i lukkeperioden i Østersøen.

I år har man dog desværre givet tilladelse til et nyt forsøg, som skal strække sig over to år. Vi vil gerne beskrive dette forsøg samt give kontekst for den virkelighed, det skal udføres i.

Forsøget indebærer brug af 80 mm bundtrawl, som almindeligvis ikke er lovligt i Østersøen. Der fiskes målrettet efter tunge, og forsøget skal foregå i Bælthavet – nærmere bestemt område 22 i Østersøen og over 20 meters vanddybde – i perioden januar-marts, som er Østersøtorskens primære gydeperiode. Dette er en EU-fællesbesluttet lukkeperiode, som alle, der fisker i området, har overholdt i håbet om, at torskebestanden kan rejse sig igen. Spørger man DTU, som vi har gjort, hvad formålet er, og hvorfor det absolut skal foregå i netop dette område og på dette meget kritiske tidspunkt, er svaret fortsat uklart.

De deltagende fartøjer udgør efterhånden størstedelen den samlede tilbageværende trawlfåde i området. De fisker primært jomfruhummer i Kattegat, men lige netop i denne korte periode er de tilbage og deres fiskeri er her begrænset af lukkeperioden, hvilket gælder for alle i området.

Den virkelighed og fremtid, vi står overfor, er følgende:

- *Pr. 1. januar 2025 bliver der krav om, at alt fiskeri i Østersøen skal foregå med det fælles udviklede Roofless Trawl, som er udviklet i samarbejde med Thünen Institut.*
- *Allerede nu er der gældende krav om en minimumsmaskestørrelse på 90 mm.*
- *Tungekvoten bliver næste år reduceret med 37 % i Østersøen.*
- *Fiskeriforhandlingerne står for døren, hvor vi højst sandsynligt ser ind i et trawlforbud i hele eller store dele af Bælthavet (område 22).*

Alt dette betyder, at uanset udfaldet af forsøget vil det være umuligt at implementere dette fiskeri i Østersøen i nogen forudsigelig fremtid. Så hvorfor tilsidesætte al forsigtighed og tillade et intensivt fiskeri i et område og en periode, som vi i fællesskab i EU har forsøgt at beskytte?

Vi vil gerne fremhæve, at vi frygter, dette kan udvikle sig til endnu en dårlig historie i dansk og europæisk presse, som yderligere kan skade dansk fiskeri og fiskeriforvaltning i Østersøen. Med denne udtalelse ønsker vi at understrege, at FSK-PO finder det dybt uansvarligt at gennemføre dette forsøg på nuværende tidspunkt.”

- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen redegjorde for regelgrundlaget for at tillade et forsøgsfiskeri i området.
- DFPO udtrykte stor uenighed med FSK-PO's budskab. DFPO påpegede, at forsøgsfiskeriet var fuldt dokumenteret. Derudover oplyste DFPO, at formålet med forsøgsfiskeriet var, at der ikke skulle fanges torsk men fladfisk, og at dette skulle dokumenteres.
- Departementet foreslog, at forsøgsfiskeri ville blive drøftet på kommende temadrøftelse i udvalget.
- Udvalget udtrykte velvillighed til dette.

7. Orientering om forlængelse af dispensation fra indkomstkrevet for at opretholde A-status for fiskere i Østersøen

- Departementet oplyste, at det fremgik af referatet fra mødet i Det Rådgivende Erhvervsfiskeriudvalg den 26. oktober 2023, at de nuværende dispensationer fra indkomstkrevet for at opretholde A-status for fiskere i Østersøen kunne forlænges til udgangen af 2024, og ikke kunne forlænges yderligere.
- Departementet meddelte, at der ikke var hjemmel til yderligere forlængelse af dispensationerne, jf. fiskeriloven (§ 21) og A-statusbekendtgørelsen (§ 8, stk. 2). Heraf fremgik det, at der kunne meddeles dispensation fra indkomstkrevet for erhvervsfiskere med A-status i op til tre år, og kunne forlænges yderligere et år ved ”helt særlige tilfælde”.
- FSK-PO og DFPO mente, at der skulle dispenseres for yderligere et år.

8. Orientering om ny lovgivning

- a. *Mindre tekniske bekendtgørelsesændringer*

- Departementet redegjorde for bekendtgørelsesændringer af mindre teknisk eller sproglig karakter. Dette omfattede bekendtgørelse om produktionsafgift på fisk landet af danske fiskerfartøjer, bekendtgørelse om regulering af erhvervsmæssigt fiskeri af anden fladfisk end rødspætte fra dansk indregistrerede fiskerfartøjer i tysk farvand i Østersøen, bekendtgørelse om miljøskade mv. på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder i forbindelse med udøvelse af erhvervsmæssige fiskeriaktiviteter, bekendtgørelse om puljefiskeri.
 - Udvalget havde intet at bemærke til de ovenstående bekendtgørelsesændringer.
- b. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt og rekreativt fiskeri efter hummere*
- Departementet oplyste, at bekendtgørelsesændringen indfører redskabsbegrænsninger samt nationalt tilladelseskrav. Herudover indføres yderligere krav for at opnå tilladelse til fiskeri af hummere i Limfjorden, i form af en bruttoomsætning på min. 50.000 kr. fra fiskeri af hummere i et af årene 2021-2023. Der indføres periodisk garnforbud i Limfjorden og redskabsbegrænsninger i hummerens fredningsperiode.
 - DFPO efterspurgte en senere ikrafttrædelsesdato fsva. redskabsbestemmelserne, så fiskerne ville have mulighed for at anskaffe nye redskaber.
 - FSK-PO oplyste, at bruttoomsætningskravet ville kunne skabe udfordringer for fiskere med bifangst af hummer.
 - Departementet bad DFPO og FSK-PO at notere dette i deres høringssvar.
- c. Kamerabekendtgørelsen*
- Departementet beklagede den korte høringsfrist. Derudover oplyste departementet, at høringen havde givet lejlighed til mindre justeringer af bekendtgørelsen, som havde betydet at bekendtgørelsen først ville træde i kraft 1. januar.
- d. Stopristbekendtgørelsen*
- Departementet redegjorde for bekendtgørelsen, herunder at formålet med bekendtgørelsen var at beskytte odderen, jf. EU's habitatdirektiv.
 - FSK-PO meddelte, at bekendtgørelsen var for vidtgående, da bekendtgørelsen omfattede et for stort område. FSK-PO mente, at redskabskravet kun skulle være gældende, der hvor odderen levede.
 - Departementet oplyste, at odderens habitatområde var udvidet de senere år.
 - DFPO udtrykte stor bekymring for bundgarnsfiskere. Derudover påpegede DFPO, at de efterspurgte mindst 3-6 måneder til at tilrette redskaberne.
- e. Reguleringsbekendtgørelsen*
- Departementet redegjorde for den kommende revision af reguleringsbekendtgørelsen, som særligt omfattede omregningsfaktor for stenbider, FKA-rationsfiskeri og kystfiskerordningen.
 - DFPO ønskede, at til- og framelding ville blive mere enkelt end det der var lagt op til i ændringerne af reguleringsbekendtgørelsen.

9. Temadrøftelse om kommende revisioner af reguleringsbekendtgørelsen

- Departementet spurgte udvalgets medlemmer om de ville præsentere producentorganisationernes forslag til ændringer af reguleringsbekendtgørelsen.
- DFPO bemærkede at de gerne så, at der kom ændringer til reguleringsbekendtgørelsen halvårligt.
- DPPO så gerne, at reguleringsbekendtgørelsen afspejlede fiskeriet, f.eks. ved at opdele bekendtgørelsen i FKA og IOK. DFPO påpegede også, at det ville opleves som en regelforenkling.

10. Eventuelt

a. Overvejelser vedr. livemonitorering i Limfjorden (stillet af DFPO)

- DFPO redegjorde for deres forslag.
- Departementet oplyste, at livemonitorering i Limfjorden forventedes at indgå i de kommende forhandlinger om fremtidens erhvervsfiskeri.
- DFPO udtrykte ønske om, at anbefalingerne blev iværksat så hurtigt som muligt.

b. Licenser til NEACF-farvande (stillet af DPPO)

- DPPO redegjorde for, at der var kommet nye bestemmelser i NEAFC-farvande for bl.a. hestemakrel.
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen ville vende tilbage med svar herpå.
- DFPO ønskede også en orientering.

c. EU-Norge-aftalen fra rådsmødet (stillet af DPPO)

- DPPO foreslog, at der skulle dispenseres fra "skvulpreglen" på baggrund af EU-Norge aftalen fra rådsmødet, hvor det pelagiske fiskeri hjalp med at overflytte mængder.
- DPPO bemærkede, at situationen var uforudset, og at behovet for en løsning derfor var akut.
- Departementet ville henvende sig til DPPO.

d. Status på bagatelgrænsen for krabbeklør i Nordsøen (stillet af FSK-PO)

- FSK-PO redegjorde for problemstillingen.
- Departementet bemærkede, at der var opmærksomhed på problemstillingen, som bl.a. var rejst i Scheveningen-gruppen.

Slutteligt oplyste departementet, at det næste møde i Det Rådgivende Erhvervsfiskeriudvalg forventes afholdt i uge 9 eller 10. Derudover oplyste departementet, at der snarligt vil blive udsendt en oversigt over mødedatoer i Det Rådgivende Erhvervsfiskeriudvalgt for 2025.